

Редактор Карк

Автор:

Микола Хвильовий

Редактор Карк

Микола Хвильовий

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ #1

«Редактор Карк» Миколи Хвильового – новела, в якій звучить типовий для творчості письменника мотив: розчарування у романтиці революції***.

Найвідомішими творами автора є новели «Я (Романтика)», «Кіт у чоботях», «Арабески», «Мати», «Редактор Карк», «Свиня», «Ревізор», «Повість про санаторійну зону», незакінчений роман «Вальдшнепи». Микола Хвильовий (справжнє ім'я Микола Фітільов)– талановитий український письменник, майстер психологічної новели з елементами романтизму та імпресіонізму.

Микола Хвильовий

РЕДАКТОР КАРК

І Белий, і Блок, і Єсенін, і Клюев —

Росія, Росія, Росія моя.

Стоїть сторозтерзаний Київ

І двістірозіп'ятий я.

П.ТИЧИНА

Связан я узловыми дорогами,

На которых повесилась Русь,
На которых трактиры с острогами
Хоронили народную грусть.

В. АЛЕКСАНДРОВСКИЙ

I

На стола поклав бравнінга й на нього дивився тривожно – редактор Карк. Згадав: холодний ранок – 1905 року чи 1906, тоді гімназистом був; це було вчора: учитель, а потім учень, а потім їх ховали в той ранок, у холодний, і дні йшли сірі, сірі – мабуть, того холодний. Гімназіяльна церква й піп із жіночим обличчям. Повітове місто, болото, гуси, хмари й цвинтар на горі.

Кожний бравнінг має свою історію криваву і темну – у нас, на Україні, сьогодні: 3 березня року нашого п'ятого... а взагалі – 1922. Як довго як курс нашого карбованця, як товарний потяг у момент відступу в невідомість – і вогкий день, і на деревах жовті сльози, а біля дерев танок умирання – листя, а біля вокзалу метушаться сім'ї комуністів, а їх не беруть.

Дехто не встиг сісти, і їх ловили по селах... Мого товариша жінку зловили, а потім згвалтували, і вона стала дурненька.

Кожний бравнінг має свою історію: темну, як духовне нутро окремої особи...

Історія бравнінга така: ліс, дорога, втікачі, вороги, і хати, і дерева, і всім байдуже, вже дихати не можна, горять груди і згорають-згорають... Постріл... Темна історія. У буржуа відбирали бравнінги, і вони плакали, а потім у нас одбирали, і ми не плакали – не іронія! – а може, хто й плакав... Чого одну людину шкода, а до тисячі мертвих байдуже? Почуття колективізму нема – це не з «азбуки комунізму», перевірте!

Проте це не щоденник – це справжня сучасна новела.

Редактор Карк підвівся, ще раз тривожно подивився на бравнінга і вийшов.

II

Із тихої вулиці пішов на клекіт. Жевріло блакиттю. На північ ішли води – дощ. На заході сонце в зелених усмішках: за міськими левадами вже зеленіло – теж ішло, і мріялось сонцем, за сонцем на Американський материк, тому – там океан, там велично й синьо.

Так: телеграфічні дроти узгір'ям і проходили на брудні квартали міста, там вони вище над будинки.

Так: після теплої зливи дротом котились краплі, зупинялись, звисали, а котрі налітали – вливались і падали на брук. Жевріло блакиттю.

Чудово: смердюче, промислове місто велике, але не величне – забуло слобожанське народження, забуло слобожанські полки, не утворило американської казки: не йшли будинки в хмари – чудово, воно ховає сьогодні в своїх завулках криваві легенди на сотні віків.

Зійшов на тротуар. Побігли трамваї з задумливим світлом: на фоні вечорового повітря електричні лампочки тьмяно-рожеві. Не хотілось знати, що трамваї біжать на край міста, що трамваї повертаються, що нема далі трамваїв, що далі важкі дороги й кістки замучених коней. А проте чудові легенди революції теж виростають тут.

Наприклад: на цій вулиці, на цім місці – тут тепер міщани проходять, провозять свині з околиці – гурток матросів умирав у нерівній боротьбі з ворогами, умирали на автомобілі, коли барикади посувались на північ – інсургенти йшли на північ, а в проваллі раптово зацвіла Венера.

Редактор Карк дивився на вікна: там Чепіга й теж зацвіла. Йшла синя ніч і налягала на будинки, мабуть, заповнювала коридорне повітря – коридори довгі, темні – установ. А в міщанських домах тукали, мабуть, годинники. Тукали, одмірювали простори по культурних, некультурних віках, згадували революції,

не знали революцій – народні бунти, селянські повстання, Хмельниччина, Павлюк, Трясило...

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://tellnovel.com/ru/hvil-oviy_mikola/redaktor-kark

Текст наданий ООО «ИТ»

Прочитайте цю книгу цілком, купив повну легальну версію: [Купити](#)